

NCERT Solutions For Class 8 Sanskrit Part - II Chapter 10

 क्रियापदं संशोधयत (क्रिया – पद को शुद्ध कीजिए –) 						
	1.	त्वम् किम् <u>करोति</u> ?	•••••			
	2.	भवान् किम् <u>कुर्वन्ति</u> ?				
	3.	अहम् जन्तुशालाम् अगच्	<u>ष्रत्</u> ।			
	4.	लवकुशौ रामस्य पुत्रौ <u>आ</u>	सन्।			
	5.	हे बालकाः! ध्यानेन <u>पठ</u> ।				
	6.	नदीतीरे वृक्षाणाम् समूहः	सन्ति।			
उत्तरम्-	1.	त्वं किं <u>करोषि</u> ?	2. 9	मवार् किं <u>करोति</u> ?		
	3.	अहम् जन्तुशालाम् <u>अगच</u> ्	<u> जुम्।</u> 4. त	नवकुशौ रामस्य पुत्रौ <u>आस्ताम</u> ्।		
	5.	हे बालका:! ध्यानेन <u>पठत</u>	<u>1</u> 1 6. -	नदीतीरे वृक्षाणाम् समूह ः <u>अस्ति</u> ।		
2. उचितं विशेषणपदं चिनुत वेंाक्यानि च पूरयत-(उचित विशेषण-पद चुनिए और वात्य पूरे कीजिए-)						
	1.	हिमालय-पर्वतः अति	1	(उन्नतम्, उन्नतः, उन्नता)		
	2.	इदम् वस्त्रम्	ı	(मलिना, मिलनः, मिलनम्)		
	3.	गङ्गा ····	नदी मन्यते।	(पवित्रः, पवित्रा, पवित्रम्)		
	4.	ब्राह्म	ग-पुत्रा: वने गच्छन्ति र	म। (बन्दारि, चतुर्, चतस्त्रः)		
	5.	दशरथस्य ·····	राज्ञ्यः आसन्।	(त्रयः, तिस्त्रः, त्रीणि)		
	6.	सख्यें	। परस्परम् अवदताम्।	(द्वौ , द्वि , द्वे)		
उत्तरम्-	1.	उन्नतः, 2. र्मा	लनम् <i>,</i> 3. प	वित्रा, ४. चत्वार:,		
~		2				
		तिस्त्र:, 6. द्वे।				
	5.	तिस्त्रः, 6. द्वे।		ocu चुनकर रिक्त स्थान को पूरा कीजिए–)		
	5. चितं	तिस्त्रः, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि	ने पूरयत –(उचित विक	ज्ल्प चुनकर खित स्थान को पूरा कीजिए–) त। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि)		
3. उ	5. चितं	तिस्त्रः, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि छात्राः तडागे	ने पूरयत —(उचित विव विद्यालयम् आनयन्ति विकसन्ति ।			
3. उ	5. चितं ') 1	तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानारि छात्राः तडागे किं तव	ने पूरयत —(उचित विक विद्यालयम् आनयन्ति विकसन्ति । समीपे अस्ति ?	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह)		
3. उ	5. चितं वितं वितं वितं वितं वितं वितं वितं व	तिस्त्रः, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि छात्राः तडागे किं तव	ने पूरयत —(उचित विक विद्यालयम् आनयन्ति विकसन्ति । समीपे अस्ति ? आगमिष्यन्ति ।	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह)		
3. उ	5. चितं वितं वितं वितं वितं वितं वितं वितं व	तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानारि छात्राः तडागे किं तव सायम् मम सौचिक:	ने पूरयत—(उचित विव ** विद्यालयम् आनयन्ति ** विकसन्ति । *** समीपे अस्ति ? ***** आगमिष्यन्ति । ***** सोव्यति ।	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह)		
3. उ	5. चितं 1 2 3 4	तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानारि छात्राः तडागे किं तव सायम् मम	ने पूरयत—(उचित विव ** विद्यालयम् आनयन्ति ** विकसन्ति । *** समीपे अस्ति ? ***** आगमिष्यन्ति । ***** सोव्यति ।	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह) (मित्राः, मित्रम्, मित्राणि)		
3. उ	5. चितं 1 2 3 4 5 6	तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानारि छात्राः तडागे किं तव सायम् मम सौचिक: उद्याने पुस्तकानि, 2. कमला	ने पूरयत—(उचित विव ''' विद्यालयम् आनयन् ''' विकसन्ति । '''' समीपे अस्ति ? ''''''' आगमिष्यन्ति । ''''' सीव्यति । ''' अस्ति । ने, 3. गृ	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह) (मित्राः, मित्रम्, मित्राणि) (वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) (आम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः)		
3. उ (क) उत्तरम्–	5. चितां 3 4 5 6 1 5	तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि छात्राः तडागे किं तव सायम् मम सौचिक: उद्याने पुस्तकानि, 2. कमलानि वस्त्राणि, 6. आम्रवृथ	ने पूरयत—(उचित विक ''' विद्यालयम् आनयन्ति ''' विकसन्ति । '''' समीपे अस्ति ? '''''' आगमिष्यन्ति । ''''' सीव्यति । ''' अस्ति । नि, 3. गृ	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह) (मित्राः, मित्रम्, मित्राणि) (वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) (आम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) हम्, 4. मित्राणि,		
3. उ (क)	5. चितां 3 4 5 6 1 5	तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानाि छात्राः तडागे किं तव सायम् मम सौचिक: उद्याने पुस्तकानि, 2. कमलाि वस्त्राणि, 6. आम्रवृथ	ने पूरयत—(उचित विक ''' विद्यालयम् आनयन्ति ''' विकसन्ति । '''' समीपे अस्ति ? ''''' आगमिष्यन्ति । '''' सीव्यति । ''' अस्ति । ने, 3. गृ सः। स्वयः विशालः।	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह) (मित्राः, मित्रम्, मित्राणि) (वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) (आम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) हम्, 4. मित्राणि,		
3. उ (क) उत्तरम्–	5. चितां 3 4 5 6 1 5	तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानारि छात्राः तडागे किं तव सायम् मम सौचिकः उद्याने पुस्तकानि, 2. कमला वस्त्राणि, 6. आम्रवृथ	ने पूरयत—(उचित विक ''' विद्यालयम् आनयन्ति ''' विकसन्ति । '''' समीपे अस्ति ? '''''' आगमिष्यन्ति । '''' सीव्यति । ''' अस्ति । नि, 3. गृ सः। तयः विशालः। कम् अति शोभनम्।	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह) (मित्राः, मित्रम्, मित्राणि) (वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) (आम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) हम्, 4. मित्राणि, (अयम्, इदम्, इयम्) (इयम्, इदम्, अयम्)		
3. उ (क) उत्तरम्–	5. चितं 1 2 3 4 5 6 1 5 1 1 1	तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानारि छात्राः तडागे किं तव सायम् मम सौचिकः उद्याने पुस्तकानि, 2. कमला वस्त्राणि, 6. आम्रवृथ	ने पूरयत—(उचित विक ''' विद्यालयम् आनयन्ति ''' विकसन्ति । '''' समीपे अस्ति ? ''''' आगमिष्यन्ति । '''' सेव्यिति । ''' अस्ति । नि, 3. गृ सः। तयः विशालः। कम् अति शोभनम्। कम् अति शोभनम्।	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह) (मित्राः, मित्रम्, मित्राणि) (वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) (आम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) हम्, 4. मित्राणि, (अयम्, इदम्, इयम्) (इयम्, इदम्, अयम्) (ते, तौ, ताः)		
3. उ (क) उत्तरम्–	5. (Factor) 1 2 3 4 5 6 1 5 2 3 4 6	तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि छात्राः तडागे किं तव सायम् मम सौचिकः उद्याने पुस्तकानि, 2. कमला वस्त्राणि, 6. आम्रवृथ	ने पूरयत—(उचित विक ''' विद्यालयम् आनयन्ति ''' विकसन्ति । '''' समीपे अस्ति ? '''''' आगमिष्यन्ति । '''' सेव्यति । ''' अस्ति । ने, 3. गृ सः। कयः विशालः। कम् अति शोभनम्। कौ कुत्र अगच्छताम्? म् पक्वम् तत् मधुरम्।	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह) (मित्राः, मित्रम्, मित्राणि) (वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) (आम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) हम्, 4. मित्राणि, (अयम्, इदम्, इयम्) (इयम्, इदम्, अयम्) (ते, तौ, ताः) (यः, यत्, या)		
3. उ (क) उत्तरम्–	5. (चितं) 1 2 3 4 5 6 1 5 2 3	तिस्त्र:, 6. द्वे। विकल्पं चित्वा रिक्तस्थानानि छात्राः तडागे किं तव सायम् मम सौचिकः उद्याने पुस्तकानि, 2. कमला वस्त्राणि, 6. आम्रवृथ	ने पूरयत—(उचित विक ''' विद्यालयम् आनयन्ति ''' विकसन्ति । '''' समीपे अस्ति ? ''''' आगमिष्यन्ति । '''' सेव्यिति । ''' अस्ति । नि, 3. गृ सः। तयः विशालः। कम् अति शोभनम्। कम् अति शोभनम्।	ा। (पुस्तकान्, पुस्तकाः, पुस्तकानि) (कमलाः, कमलम्, कमलानि) (गृहः, गृहम्, गृह) (मित्राः, मित्रम्, मित्राणि) (वस्त्रान्, वस्त्राणि, वस्त्र) (आम्रवृक्षम्, आम्रवृक्ष, आम्रवृक्षः) हम्, 4. मित्राणि, (अयम्, इदम्, इयम्) (इयम्, इदम्, अयम्) (ते, तौ, ताः) (यः, यत्, या) अङ्कान् लभते। (या, यः, यत्)		

4.	रेखाङ्क	तपर	दे प्रयुक्तां विभक्तिम् संशोधयत –(रेखांकित	पद में प्रयुक्त विभक्ति को शुद्ध कीजिए-)
	(क)	1.	वयम् अध्यापिकयाः संस्कृतं पठामः।	
		2.	गुरु: <u>शिष्ये</u> कुध्यति।	
		3.	<u>माम्</u> मिष्टान्नम् न रोचते।	
		4.	शिशु: <u>मातरं</u> स्निह्मति।	
		5.	गुरुः <u>शिष्यात्</u> प्रश्नं पृच्छति ।	
		6.	सः <u>आपणेन</u> पुस्तकम् आनयत्।	
		7.	सः <u>मित्रात्</u> कलमं याचते।	
उत्तरम्-	_	1.	वयम् <u>अध्यापिकायाः</u> संस्कृतम् पठामः।	
		2.	गुरु: <u>शिष्याय</u> क्रुध्याति।	
		3.	मह्मम् <u>मिष्टान्नम</u> ् न रोचते।	
		4.	शिशु: <u>मातरि</u> स्निह्यति।	•

********* END *******